

FIȘA DISCIPLINEI

Securitatea patrimoniului cultural. Legislație. Recuperare. Protecție

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Școala Doctorală de Relații Internaționale și Studii de Securitate
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Studii doctorale în domeniul istorie/RISE
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Securitatea patrimoniului cultural. Legislație. Recuperare. Protecție			Codul disciplinei	RISS-07		
2.2. Titularul activităților de curs	Cristian Găzdac						
2.3. Titularul activităților de seminar	Cristian Găzdac						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					13
Tutoriat (consiliere profesională)					14
Examinări					5
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				88	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				10	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> familiarizarea cursanților cu informații de bază despre competențele necesare pentru a gestiona riscurile pentru patrimoniul cultural material; însușirea noțiunilor de bază privind protecția patrimoniului cultural și în special managementul riscurilor pentru patrimoniul cultural material, cu o abordare cuprinzătoare; acumularea de cunoștințe de către cursanți asupra unor aspect ca: amenințări la adresa patrimoniului cultural mobil și imobil; metode de clasificare a vulnerabilității; planificarea situațiilor de urgență; dezvoltarea sistemului de protecție a patrimoniului cultural; instrumente digitale pentru managementul riscului patrimoniului cultural
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă cu îndeplinirea unor sarcini specifice pe segmente cronologice; autoevaluarea nevoii de formare a unei personalități intelectuale capabile să analizeze diverse situații pe categorii de artefacte; elaborarea de eseuri științifice prin utilizarea unor metode și principii consacrate în domeniu; utilizarea performantă a gândirii critice, reflexive și aplicative;

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Doctorandul cunoaște: complexitatea legilor care protejează bunurile materiale și imateriale.</p> <ul style="list-style-type: none"> Legislația specifică: Studiul aprofundat al legilor privind protecția patrimoniului cultural național, a bunurilor de cult și a arhivelor. Reglementări internaționale: Înțelegerea convențiilor UNESCO și ale Consiliului Europei privind protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat sau trafic ilicit.
Aptitudini	<p>Doctorandul va fi capabil de:</p> <ul style="list-style-type: none"> Identificarea amenințărilor (naturale, antropice, tehnologice) asupra patrimoniului. Evaluarea riscurilor și a impactului potențial asupra bunurilor culturale. Elaborarea de hărți de risc și scenarii de criză. Proiectarea și implementarea planurilor de securitate pentru muzee, situri arheologice, arhive, biblioteci sau monumente istorice. Integrarea măsurilor de prevenție, protecție și intervenție. Coordonarea procedurilor de urgență și a planurilor de continuitate. Cunoașterea cadrului legislativ național și internațional privind protecția patrimoniului. Aplicarea normelor de securitate, conservare și protecție. Gestionarea relației cu autoritățile și instituțiile abilitate.
Responsabilități și autonomie	<p>Doctorandul va avea capacitatea de:</p> <ul style="list-style-type: none"> Conceperea strategiilor de protecție pentru instituții de patrimoniu (muzee, arhive, biblioteci, situri istorice). Integrarea cerințelor legale, tehnice și etice în planurile de securitate. Realizarea analizelor de risc și a evaluărilor de impact. Stabilirea priorităților de intervenție și alocarea resurselor. Monitorizarea continuă a vulnerabilităților. Coordonarea răspunsului la incidente (furt, vandalism, incendiu, dezastre naturale). Activarea și gestionarea planurilor de urgență. Comunicarea cu autoritățile și mass-media, dacă este cazul. Aplicarea legislației privind protecția patrimoniului. Elaborarea procedurilor interne și a protocoalelor de securitate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea importanței protecției patrimoniului cultural examinând diferite categorii de artefacte patrimoniu și context juridice, geo-politice care implică patrimoniul și perspectivele adiacente la scară națională și internațională.
--	--

<p>7.2 Obiectivele specifice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Să ofere masteranzilor noțiunile de bază necesare pentru a putea înțelege și contextualiza sursele de drept internațional privind patrimoniul cultural. • Să înțeleagă coordonarea rețelei internaționale în îndeplinirea sarcinilor de protecție a patrimoniului cultural. • Să dezvolte capacitatea de a analiza parametrii de referință fundamentali cu implicații operative în domeniul protecției patrimoniului cultural, aspect care oferă orizonturi mai largi de reflecție asupra importanței, funcției și gestionării și utilizării proprietăților culturale. • Să dezvolte capacitatea de a aplica cunoștințele și înțelegerea obligațiilor de protecție, conservare și valorificare a patrimoniului cultural impuse de dreptul internațional, cu referire în special la procesele de înscriere a siturilor din patrimoniul mondial și a elementelor de patrimoniu cultural imaterial în listele UNESCO și la utilizarea lor în domeniile cultural și educațional.
---	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Protecția patrimoniului cultural în legislația internațională	Prelegerea, explicarea	
2. Principii de bază ale protecției patrimoniului cultural în legislația internațională	Prelegerea, explicarea	
3. Protecția bazată pe tratate la nivel internațional, sistemul convențional UNESCO pentru protecția patrimoniului cultural	Prelegerea, explicarea	
4. Completarea sistemului UNESCO și extinderea obiectului de protecție: de la „comori naționale” la cunoștințe tradiționale, bunuri și servicii culturale	Prelegerea, explicarea	
5. Complementaritatea nivelului de protecție internațional și intern	Prelegerea, explicarea	
6. Protecție bazată pe norme specifice de drept internațional general, un proces în devenire	Prelegerea, explicarea	
7. Protecția Patrimoniului Cultural în conflictele armate	Prelegerea, explicarea	
8. Convenția Patrimoniu Cultural 1972	Prelegerea, explicarea	
9. Patrimoniu Cultural Intangibil	Prelegerea, explicarea	
10. Patrimoniu Cultural Arheologic	Prelegerea, explicarea	
11. Organizațiile internaționale profesionale din domeniul patrimoniului cultural	Prelegerea, explicarea	
12. Legislația națională privind protecția patrimoniului cultural	Prelegerea, explicarea	

Bibliografie:

1. Mucci F, La diversità del patrimonio e delle espressioni culturali nell'ordinamento internazionale. Da ratio implicita a oggetto diretto di protezione, Naples, Editoriale Scientifica, 2012
2. Mucci F, The Legal Protection of Cultural Heritage: a Comparative Analysis of Some Mediterranean National Legislations in the Light of the Relevant International Convention, in LA COMUNITÀ INTERNAZIONALE, vol. 2, 2003, pp. 287-300
3. Mucci F, Short And Quickly Delivered, Yet Quite Full Of Meaning: The International Criminal Court Judgment About The Intentional Destruction Of Cultural Heritage In Timbuktu, in ITALIAN JOURNAL OF PUBLIC LAW, vol. 2-2016, pp. 415-423
4. Mucci F, Armenian Cultural Properties and Cultural Heritage: What Protection under International Law One Hundred Years Later?, in Lattanzi F, Pistoia E. (edited by), The Armenian Massacres of 1915-1916 a Hunderd Years Later. Open Questions and Tentative Answers in International Law, Springer, 2018, pp. 161-179.
5. Mucci F, Building Resilient Peace through the Respect of Cultural Heritage and Pluralism: A Task for UN Peacekeeping Forces to Be Carried out in Cooperation with UNESCO, in Caracciolo I, and Montuoro U. (edited by), New

Models of Peacekeeping Security and Protection of Human Rights The Role of the UN and Regional Organizations, Torino, 2018, pp. 119-129

6. Pinton S. And Zagato L. (edited by), Cultural Heritage. Scenarios 2015-2017, Venice, 2017, Edizioni Ca' Foscari, 878 pp.

7. Craig Forrest, International law and the protection of cultural heritage, Routledge, November 2010, 458 pp.

8. Roger O'Keefe, The Protection of Cultural Property in Armed Conflict (2006), pp. 195-201, 259-61 and 314-16

9. Legea 182/2000

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere în protecția patrimoniului cultural – lista bibliografică	Expunere, explicație	
2. Modalități de redactare a unei lucrări științifice	Expunere	
3. ICOMOS	Studiu de caz	
4. ICOM	Role- play	
5. ICCROM	Dezbateri	
6. CIMEC	Role- play	
7. Modalități de evaluare a artefactelor	Studiu de caz	
8. Modalități de evaluare a materialului numismatic	Studiu de caz	
9. Legislația privind protecția patrimoniului cultural național – aplicabilitate practică	Studiu de caz	
10. Legislația privind protecția patrimoniului cultural internațional – aplicabilitate practică	Studiu de caz	
11. Traficul de antichități	Studiu de caz	
12. Recuperarea și reintroducerea în circuitul cultural a patrimoniului național	Dezbateri; studiu de caz	

Bibliografie:

1. Protocol to the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict 1954, paragraful 1
2. Second Protocol to the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict 1999, articolele 1g și 9(1)(a)
3. Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property 1970, articolele 1-7b,(i), 8-13a, d, și 14-17
4. United Nations Security Council resolution 1483 (2003), 22 May 2003, paragraful 7
5. United Nations Security Council resolution 2199 (2015), 12 February 2015, paragraful 17
6. Craig Forrest, International Law and the Protection of Cultural Heritage (2010), 166-96
7. Patty Gerstenblith, 'Models of Implementation of the 1970 UNESCO Convention: Can Their Effectiveness Be Determined?' in Prott, Redmond-Cooper & Urice (eds), Realising Cultural Heritage Law. Festschrift for Patrick O'Keefe (2013)
8. <http://eca.state.gov/cultural-heritage-center/cultural-property-protection/bilateral-agreements>
9. List of Swiss bilateral agreements concerning import restrictions on cultural property
10. <http://www.bak.admin.ch/kulturerbe/04371/04377/index.html?lang=en>
11. Legea 182/2000

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice naționale și internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de specialitate la nivel național și internațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examinare verbală	Conversație	70%
10.5 Seminar/laborator	Proiect dezbateri	Prezentare; dezbateri	30%

10.6 Standard minim de performanță

- Să explice coerent conceptele fundamentale privind securitatea patrimoniului (riscuri, vulnerabilități, prevenție, protecție, intervenție).
- Să utilizeze corect terminologia de specialitate și cadrul conceptual interdisciplinar (istoric, juridic, tehnic).
- Standard minim: răspuns corect și argumentat la cel puțin 60–70% din itemii de evaluare teoretică.

- Să identifice și să aplice principalele acte normative privind protecția patrimoniului.
- Să integreze cerințele legale în soluțiile propuse.
- Standard minim: citarea și utilizarea corectă a minimum 2–3 acte normative relevante.

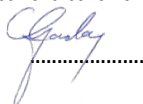
- Să realizeze o analiză de risc pentru un obiectiv de patrimoniu (muzeu, monument, arhivă, sit).
- Să identifice amenințări, vulnerabilități și consecințe posibile.
- Standard minim: elaborarea unei analize de risc funcționale, cu structură logică și concluzii justificate.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							
							

Data completării:
27.09.2025

Semnătura titularului de curs

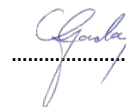

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

